یادداشت

ماده ۷۸ مالیاتی و دولت یازدهم

مهدی بهلولی . آموزگار

● عدالت آموزشی، یکی از موضوع‌های مهم جهانی در گستره آموزش‌وپرورش است؛ به‌گونه‌ای که کمتر بحث جدی آموزشی را می‌توان یافت که به این مسئله توجه نکرده باشد. در ایران نیز و از دیرباز تاکنون، در میان سخنان کارگزاران آموزشی و برنامه‌های آموزش‌وپرورش، بحث عدالت آموزشی مطرح بوده است. خوشبختانه از یکی، دو سال پیش و با برگزاری دو همایش درباره عدالت آموزشی در دانشگاه‌های تهران، به نظر می‌رسد میزان توجهات به این امر مهم افزون شده باشد. یکی از نشانه‌های امیدبخش، تصویب و ابلاغ ماده ۷۸ قانون مالیاتی کشور است که در سال گذشته در مجلس شورای اسلامی به تصویب و به تأیید شورای نگهبان رسید و به دولت ابلاغ شد. در ماده ۷۸ آمده است: «به منظور برقراری عدالت آموزشی و اجرای اصل سی‌ام (۳۰) قانون اساسی و تجهیز کلیه آموزشگاه‌های آموزش‌وپرورش با اولویت مناطق محروم و روستاها، آستان قدس رضوی و آن دسته از مؤسسات و بنگاه‌های اقتصادی زیرمجموعه نیروهای مسلح و ستاد اجرائی فرمان امام و سایر دستگاه‌های اجرائی که تا زمان تصویب این قانون مالیات پرداخت نکرده‌اند، به استثنای مواردی که اذن ولی‌فقیه وجود دارد، موظف به پرداخت مالیات مستقیم و مالیات بر ارزش‌افزوده هستند، منابع حاصله صرفا جهت توسعه عدالت آموزشی در اختیار وزارت آموزش‌وپرورش قرار می‌گیرد تا بر اساس آیین‌نامه‌ای که به این منظور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، هزینه کند». شاید مهم‌ترین نکته این ماده قانونی، تأکید آن بر پرداخت این مالیات به آموزش‌وپرورش و صرف آن در راستای توسعه عدالت آموزشی باشد. قرار است این هزینه‌ها صرف تأمین هزینه‌های غذایی مدارس شبانه‌روزی، تأمین سرویس رفت‌وآمد مناطق محروم و روستایی، توسعه و تقویت فعالیت‌های آموزشی و پرورشی، تعمیر و تجهیز مدارس و بهسازی فضای آموزشی، آموزش ضمن خدمت فرهنگیان و... شود.

هم‌اکنون که مجلس شورای اسلامی به بررسی لایحه بودجه سال ۹۵ کشور ورود کرده است، فرهنگیان کشور از نمایندگان مجلس، انتظار توجه بیشتر به آموزش‌وپرورش و مسئله عدالت آموزشی دارند. خوشبختانه شمار چشمگیری از نمایندگان مجلس، روزگاری خود معلم بوده‌اند و بی‌گمان با منطقه‌های محروم کشور و به‌ویژه مشکلات و کم و کاستی‌های آموزشی آنها از نزدیک آشنا هستند. نگارنده شش سال در یکی از منطقه‌های محروم مشغول خدمت بوده و از نزدیک دیده‌ام که متأسفانه چه استعدادهای انسانی در این منطقه‌ها از بین می‌روند یا آن‌چنان‌که شایستگی دارند، امکان شکوفایی نمی‌یابند. فرهنگیان همچنین از حسن روحانی، رئیس‌جمهور محترم، انتظار دارند سخنان پیش از انتخابات سال ۹۲ خود را فراموش نکند. آموزگاران از یاد نبرده‌اند که ایشان پیش از انتخابات درباره آموزش‌وپرورش و به‌ویژه عدالت آموزشی چه گفتند. برای نمونه اینکه: «عدالت در آموزش، رعایت نشده است. نمی‌شود عده‌ای مدارس دولتی بروند که در سال گذشته دیدیم به خاطر آتش‌گرفتن بخاری‌های غیراستانداردش چه بلایی سر عزیزان مردم آمد و عده‌ای مدارسی بروند که شهریه هر سال تحصیلی‌اش بیش از ۲۰ میلیون تومان است و امکانات خاص به دانش‌آموز ارائه می‌شود. آموزش‌وپرورش طبقاتی شده است. مدارس به دو دسته خوب و بد تقسیم شده‌اند و عدالت آموزشی واقعا رعایت نمی‌شود».

گزارش «شرق» درباره ابعاد بدهکاری شهرداری به پیمانکاران

چوب بی‌پولی لای چرخ دوچرخه‌های شهرداری

معصومه اصغری: ماجرای پرضرر و خبر نبود و تأخیر در پرداخت بدهی پیمانکاران شهرداری از سوی شهرداری ادامه دارد. این پرداخت‌نکردن مطالبات پیمانکاران نه‌تنها کار بسیاری از پروژه‌های شهرداری، ازجمله شهر آفتاب و مترو را به جاهای باریک کشانده؛ بلکه پروژه‌های فعال و محدود در سطح مناطق را هم لنگ کرده است. روزی نیست که نمایندگان پیمانکاران و کارگران پیمانکاران در بخش‌های مختلف جلوی شهرداری و شورای شهر تهران تجمع و اعتراض نکنند و نامه‌های اعتراضی ننویسند. اعضای شورای شهر از ابتدای دوره چهارم و به‌خصوص در دوره بررسی بودجه‌های سالانه درباره تبعات تعویق در پرداخت این مطالبات که البته کسی رقم دقیق آن را نمی‌داند، هشدار داده‌اند.

موضوع بدهی شهرداری به پیمانکاران در روزهای پایانی سال‌های ۹۳ و ۹۴ مطرح بود و شهردار تهران هم در دستوری به معاون مالی خود، بر تسریع در این پرداخت‌ها تأکید کرد و حالا معلوم نیست این بدهی‌ها همان بدهی‌هاست که پرداخت‌نشده باقی مانده یا شهرداری در این مدت بدهی‌هایی جدید روی دست خودش و البته شهر گذاشته است. درهرصورت در این روزها همچنان چالش اصلی شهرداری مطالبات پیمانکاران است. در این شرایط هر قدر شهرداری بخواهد موضوع را پشت گوش بیندازد یا به حربه تأخیر و زمان خریدن دامن بزند، متوقف‌ماندن بسیاری از پروژه‌های خرد و کلان در شهر و اعتراض پیمانکاران دامنش را می‌گیرد. از دوره دوم و سوم شورای شهر تهران همواره موضوع پرداخت دیون شهرداری به دولت، بانک‌ها، پیمانکاران و از همه مهم‌تر مردم مطرح بوده و هر سال در بودجه اعتبار درخورتوجهی را برای این کار کنار می‌گذاشتند؛ اما هر بار این اعتبارات در محله دیگری سر درآورده است که اگر این‌گونه نبود، این‌طور تلنبار نمی‌ماند؛ موضوع نگران‌کننده‌ای که معاون سابق عمرانی شهردار تهران را که این روزها نماینده مردم در شوراست، هم نگران کرده و درباره تأخیر بیشتر در پرداخت هشدار می‌دهد و می‌گوید: من نگران دیون به مردم و پیمانکاران هستم. به نظر من اگر هیچ پروژه‌ای در شهر انجام ندهیم و تنها دیون مردم، پیمانکاران و بانک‌ها را پرداخت کنیم، بهتر است. این شرایط اقتصادی به این زودی‌ها تغییر نمی‌کند و شهرداری باید خود را با این فضا تطبیق دهد.

به گزارش خبرنگار «شرق»، شهرداری تهران از سال ۸۶ اقداماتی نسبتا پایه‌ای را برای ایجاد زیرساخت‌های استفاده از دوچرخه در برخی مناطق تهران فراهم کرد. استدلال هم این بود که بسیاری از نقاط تهران به دلیل داشتن شیب، ازدحام و... امکان استفاده از دوچرخه را ندارند و این طرح در نهایت در مناطق شرق تهران، ازجمله منطقه هشت اجرائی شد؛ البته بعدها شهرداری تهران باجه‌های تحویل موقت دوچرخه را در بیشتر نقاط تهران گسترش داد. این طرح که از ابتدا با مقاومت و موانع زیادی روبه‌رو بود؛ حتی حالا بعد از گذشت چند سال متوالی مشتری پروپاقرصی ندارد و نمی‌توان بدون آماری که معاونت ترافیک هرگز درباره آن شفاف صحبت نکرده، درباره عملکردش صحبت کرد. به عبارتی استفاده از این مدل حمل‌ونقل در شهر پُرترافیک و قفل‌شده تهران نوعی ژست و عرض‌اندام در کنار همه برنامه‌های ترافیکی شهردار تهران بود؛ طرحی که نتوانست مسیرهای سبز دوچرخه‌سواری‌اش را حتی در یک منطقه (منطقه هشت) از پارک حاشیه‌ای و انواع غصب‌شدگی مسیرها توسط معارضان نجات دهد. مدیران شهری از ابتدای سال ۹۴ در حالی قدم برای مدلی جدید از ایستگاه‌های هوشمند دوچرخه برداشتند و ستون‌های فلزی این ایستگاه‌ها را کنار خیابان علم کردند که پیمانکار طرح قبلی در کار خودش و باجه‌های دوچرخه باقی مانده است.

چند نفر از نیروهای مستقر در باجه‌های دوچرخه شهرداری تهران در مناطق مختلف در تماسی با «شرق» از تأخیر بیش از سه‌ماهه در پرداخت حقوقشان در پایان سال گذشته خبر دادند و اینکه این باجه‌ها در این مدت تعطیل و آنها بی‌کار شده بودند و پیمانکار هم به آنها اعلام کرده، فعلا تکلیف معلوم نیست و مشخص نیست در سال جدید چه برنامه و شرایطی خواهند داشت. براساس همین اظهارات و مشاهدات خبرنگار «شرق» گویا پیمانکار این پروژه مستمر در شهر هم جزء همان پیمانکاران طلبکار شهرداری تهران است که مدت‌هاست طلب خود را دریافت نکرده است و حالا در این شرایط بلاتکلیفی، نیروهای باجه‌ها و اداری خود را هم بلاتکلیف گذاشته است. البته گویا مبلغی اعتبار در پایان سال برای پرداخت چند ماه حقوق معوقه ریخته شده و حقوق پرسنل پرداخت شد، اما شرایط بلاتکلیفی همچنان ادامه دارد.

شهرداری تهران پیش‌تر برای هر باجه دوچرخه پیمانکار جداگانه را در نظر گرفته بود؛ اما از سال ۹۳ این باجه‌ها را یکپارچه کرده و در قالب یک پیمانکار قرار داد. بنا به گفته نیروهای این باجه‌ها روند پرداخت حقوق تا اواخر سال ۹۳ مناسب بوده است؛ اما از اوایل سال ۹۴ تأخیر در پرداخت‌ها از یک هفته تا ۲۰ روز ادامه داشته است و در نهایت هم در سه‌ماهه آخر سال قطع شد. پیمانکار این پروژه به نام «یارا» مستقیما زیر نظر معاونت ترافیک فعال است و مسئولیت حدود ۱۶۰ کانکس دوچرخه در سطح شهر تهران را بر عهده دارد. نیروهای باجه‌های دوچرخه نامه اعتراضی خود را برای بازرسی شهرداری تهران و اعضای شورای شهر تهران هم ارسال کرده‌اند؛ هرچند اعضای کمیسیون حمل‌ونقل شورای شهر تهران در گفت‌وگو با «شرق» می‌گفتند که تا به حال درباره این اتفاق چیزی نشنیده‌اند و در صورت ارائه اطلاعات، موضوع را پیگیری می‌کنند. محسن سرخو به «شرق» گفت: نامه این گروه از نیروهای پیمانکار شهرداری را پیگیری خواهد کرد و ابوالفضل قناعتی هم که در جریان این موضوع نبود، گفت: این موضوع در قالب همان مسئله اصلی و مهم پیمانکاران باید پیگیری شود. ازدحام پیمانکاران و پرداخت‌های جاری مدیریت شهری همه مسائل را به‌هم ریخته است. حالا این‌ها شرکت و پرسنل چند ماه حقوق نگرفته‌اند، ما الان با پیمانکاران مهمی روبه‌رو هستیم که از سال ۹۰ طلب دارند و هنوز دریافت نکرده‌اند. نباید این مطالبات را بگذاریم برای آخر سال تا این‌طور تلنبار شود و از سال آینده این موضوعات را پیگیری می‌کنیم تا پرداخت‌ها رصد شود؛ مخصوصا درباره پروژه‌هایی مثل همین دوچرخه که خدمات به مردم می‌دهند و وقتی پول ندهیم کار می‌خوابد، باید از نیمه‌های سال همه برنامه‌ها و پرداخت‌ها رصد شوند که آیا کار پیش می‌رود؟ آیا پول هست؟

وی گفت: این استدلال قالیباف که می‌گوید ما در مقابل پیمانکار رده اول فقط مسئولیت داریم، درست است؛ اما باید از ایشان پرسید که آیا همه پیمانکارانی که صدایشان درآمده و حتی جلوی شهرداری تجمع می‌کنند، پیمانکاران رده دوم و سوم هستند؟ این‌طور نیست. وقتی پروژه بخوابد و متوقف شود، آن‌وقت پای شهرداری وسط است.

به گزارش «شرق»، برخی از نیروهای این باجه‌های تعطیل‌شده دوچرخه نگران بودند چراکه برخی شنیده‌ها حاکی از آن است که شهرداری می‌خواهد ایستگاه‌های هوشمند دوچرخه را جایگزین باجه‌های فعلی دوچرخه کند و این تغییر شرایط برای همین تصمیم است؛ اما برخی دیگر می‌گفتند که پیمانکار ایستگاه‌های هوشمند دوچرخه (شرکت کارا صنعت) که فعلا علمک‌های دوچرخه را در شهر نصب کرده، هم از شهرداری طلبکار است و هنوز پول کار خود را دریافت نکرده است؛ در نتیجه کلاه همه در این ماجرا پس معرکه است. این شرکت قبلا مسئولیت نصب پارکومترهای شهر تهران را بر عهده داشته است.

به‌هرروی در روزهای آلوده زمستان ۹۴ که همه برای کاهش آلودگی شعار می‌دادند و اندکی هم برای اصلاح امور تلاش می‌کردند، باجه‌های دوچرخه در تهران تعطیل بودند. کارایی این دوچرخه‌ها به جز نوعی پرستیژ برای شهر و گرفتن جایزه‌های بین‌المللی، باید کمک به کاهش ترددها و سفرهای موتوری هم باشد تا اگر گوشه‌ای از این شهر و بیت‌المال را اشغال کرده، به درد زندگی و سلامت همین مردم هم بخورد.

دوچرخه‌سواری در تهران ممکن نیست

پادشاهان ما چند قرن قبل، وقتی به ممالک غربی می‌رفتند، هر بار با شکل جدیدی از تکنولوژی‌ها آشنا می‌شدند و دوست داشتند بسیاری از این امکانات و قابلیت‌ها را به شهرشان اضافه کنند. فارغ از اهداف این انتقال‌های یکباره و غرب به شرق، این عادت برای ما ایرانیان و به‌ویژه مسئولانمان باقی مانده و هنوز این‌طور گمان می‌شود که اگر آن وسیله یا تکنولوژی را به شهر و برای مردم اضافه کنند، همان کاربری و بهره‌وری را دارند. در این سال‌ها در زمین گل‌آلود تهران و شهرهای بزرگ و ترافیک قفل‌شده، مدل‌های جدیدی از مدل‌های حمل‌ونقلی را تجربه کرده‌ایم و مسئولان شهری هم هر روز در کار آوردن مدل‌های جدید و جدیدتر هستند. استفاده از دوچرخه در کنار اتوبوس و تاکسی و مترو یکی از پیشنهادهای غیراجباری شهرداری تهران بود تا در مسافت‌های کوتاه شهری شهروندان از دوچرخه استفاده کنند. اما موانع و محدودیت‌های این طرح از همان ابتدا عیان بود. مسئله اول این بود که موقعیت جغرافیایی و سوق‌الجیشی شهر تهران و اختلاف ۶۰۰متری ارتفاع شمال و جنوب تهران، شیب‌های زیادی را در نقاط مختلف شهر ایجاد کرده بود. در عین حال کسی که سوار دوچرخه است، جایی برای حرکت می‌خواست و بیشتر خیابان‌های تهران مهندسی و فضای لازم برای ایجاد یک مسیر جداگانه را نداشت تا دوچرخه‌سوار با امنیت بتواند در این مسیر تردد کند. از همه مهم‌تر اینکه دوچرخه‌سوار به دلیل انجام فعالیت و تنفس بیشتر در زمان رکاب‌زدن مستقیما در معرض آلودگی هوا قرار دارد و در شرایطی که هوای تهران در دوسوم روزهای سال تقریبا غیرقابل‌تنفس می‌شود، دوچرخه‌سواری در آن عاقلانه نیست. طرحی که شهرداری تهران نصفه‌ونیمه از سال ۸۷ شروع کرد، از روز اول اشکالات و محدودیت‌های زیادی داشت که قرار بود به‌مرور جبران شود، اما نشد. اشکالاتی چون نبود امکان استفاده از دوچرخه توسط خانم‌ها که بیش از ۵۰ درصد جمعیت شهر را تشکیل می‌دهند، عدم فرهنگ‌سازی و ارائه آموزش و آگاهی مناسب برای استفاده از دوچرخه و تبلیغات مناسب برای آن، وجود موانع در مسیرهای دوچرخه و نبود قوانین و مقررات بازدارنده جهت سایر وسایل نقلیه به منظور عدم ورود به مسیر دوچرخه بعد از هشت سال ادامه دارد و حتی بیشتر هم شده است. از ابتدا هم برنامه‌ریزی برای این بود که مردم مسیرهای بین سایر مدل‌های حمل‌ونقل را با دوچرخه طی کنند و برای امورات محلی خود مثل خریدهای روزانه و ترددهای داخل محله، خودروی شخصی بیرون نیاورند اما گویا دوچرخه نتوانسته از پس این مأموریت برآید و مسئولان شهری بدون حل مشکلات پایه‌ای آن، تنها به دنبال تغییرات ظاهری و نمایشی در طرحشان هستند.

گزارش

علل افزایش مشتری‌های کمیته امداد

● **ایسنا:** معاون حمایت و سلامت کمیته امداد امام خمینی(ره) با اشاره به نقش دولت‌ها در محرومیت‌زدایی گفت: پرداخت یارانه‌ها در سال اول اثربخش بود، اما در سال‌های بعد از آن با توجه به هزینه زندگی و تورم، اثربخشی خود را از دست داد و به کاهش فقر کمک نکرد. علی‌محمد ذوالفقاری گفت: درحال‌حاضر، با توجه به افزایش قیمت‌ها و تورم، اثر یارانه‌ها در زندگی مردم کاسته شده است؛ بنابراین برای اثربخشی آن باید رقم یارانه با هزینه زندگی و تورم همخوانی داشته باشد تا توسعه انواع یارانه‌ها به خروج فقر کمک کند؛ به‌این‌ترتیب، چنانچه بخواهیم یارانه‌ها نقش مؤثری در کاهش فقر داشته باشند، باید منابع آن با تورم و هزینه زندگی خانواده متناسب باشد. وی درباره نقش جامعه در کاهش فقر اظهار کرد: هرچه حساسیت جامعه به فقر بیشتر باشد، مساعدت و همکاری بیشتری را در راستای زدودن چهره فقر به انجام خواهد رساند؛ برای مثال درحال‌حاضر با ظهور خودجوش نهادهای مدنی و خیریه‌ها روبه‌رو هستیم که بدون داشتن تکلیف به صورت خودجوش و داوطلبانه سازمان یافته و در جهت کاهش فقر ارائه خدمت می‌کنند. وی ادامه داد: درحال‌حاضر شاهد «انباشت فقر» میان خانواده‌های تحت پوشش کمیته امداد هستیم؛ به‌طوری‌که فقر خانواده‌ها از تک‌بعدی به چندبعدی تبدیل شده است. یکی از علل این مسئله آن است که ارقامی که برای معیشت وارد خانواده می‌شود در مقایسه با حجم ریالی هزینه‌های معیشتی خانواده بسیار پایین بوده و تطبیقی ندارد؛ این در حالی است که کمیته امداد تنها توانایی آن را دارد که بخشی از نیازهای خانواده را تأمین کند. هرچند دراین‌بین توان خانواده را صفر در نظر نمی‌گیریم، اما بااین‌حال توانایی تأمین تمام نیازهای آنان را نداریم. وی درباره پرجمعیت‌ترین گروه‌های مددجویی تحت پوشش کمیته امداد نیز اظهار کرد: زنان سرپرست خانوار با جمعیت حدود یک میلیون نفر، سالمندان (۲۵ درصد سالمندان کشور، حدود ۱.۵ سالمند) و کودکان پرجمعیت‌ترین گروه‌های مددجویی تحت پوشش کمیته امداد هستند. وی ادامه داد: در سال‌هایی که تحریم و رکود اقتصادی در کشور بیشتر بود، تلاش کمیته امداد بر آن بود با پرداخت وام‌های اشتغال ورود و خروج مددجو به چرخه حمایتگری را کنترل کند. در آن سال‌ها تعداد ورودی‌ها به امداد بیشتر شده و می‌توان گفت ۱۰ درصد از جمعیت مددجویی از چرخه امداد خارج و توانمند شدند. معاون حمایت و سلامت کمیته امداد امام خمینی(ره) افزود: بااین‌حال در مسائل معیشتی و اشتغال به خانواده‌هایی که امکان اشتغال نداشتند، با توجه به شرایط اقتصادی که ایجاد شد، نتوانستیم سرویس ویژه‌ای ارائه دهیم؛ درحالی‌که حتی تورم و رکود اقتصادی موجود در کمک و مشارکت خیرین نیز تأثیرگذار بود. ذوالفقاری در ادامه تأکید کرد: درباره سالمندان نیز به علت آنکه آنها نمی‌توانند توانمندتر شده و از چرخه حمایتگری خارج شوند؛ بنابراین افزایش تعرفه بیمه‌ها و خدمات پرستاری، مناسب‌سازی محل زندگی و... می‌تواند به بهبود وضعیت زندگی آنها کمک کند. معاون حمایت و سلامت کمیته امداد امام خمینی(ره) ادامه داد: درحال‌حاضر کمیته امداد امکان تأمین خدمات پرستاری برای تمامی سالمندان به شکل مکفی را ندارد؛ درحالی‌که بیش از ۴۰ هزار سالمند تحت پوشش کمیته امداد نیازمند دریافت خدمات پرستاری در منزل هستند که درحال‌حاضر کمیته امداد از محل درآمدهای خود بخشی از این هزینه‌ها را با پرداخت ماهانه صدهزار تومان تأمین می‌کند.

جدول ۲۵۱۷ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- پیامبر ایرانی- نیازمند- نوع، گونه ۲- مجموعه مقالاتی که به یاد کسی یا رویدادی منتشر می‌شود- پیوستگی ۳- واحد پول روسیه- فهرست الفبایی آغاز کتاب- دلجویی ۴- پاسخ مثبت- میوه‌ای شیرین و آبدار- سست و تنبل ۵- بهسازی- حربه‌ای شبیه شمشیر- مادر عرب ۶- تیر پیکاندار- پلیس راهنمایی و رانندگی- چند وکیل ۷- آشکار و نمایان- موزه مینیاتور ایران- پرنده‌ای لذیذگوشت ۸- کشوری در همسایگی آرژانتین- ارزی که قیمت آن متغیر است و براساس قیمت روز تعیین می‌شود- شهری در شمال غربی ایتالیا ۹- همگانی- پرنده‌ای شبیه چکاوک- نامشخص ۱۰- خدای مصریان قدیم- رجز- بله انگلیسی ۱۱- برادر پدر- رفیق راه- شهری در استان لرستان ۱۲- سنگ قپان- یکی از دو کتاب کهن اشعار حماسی یونان نوشته هومر - پرچم ۱۳- بالش- غضروف هلالی شکل مفصل زانو- یاری‌کننده ۱۴- بی‌شرم‌وحیا- قتل از روی ترحم ۱۵- رفیق مشهدی- رودخانه‌ها- بیماری اختلال عمل کبد.

عمودی:

۱- شنای پنهانی- خطی در دایره- ساعت دست ۲- شهری در استان کرمان- معطر- انتشار یافته ۳- چاره اندیشی- سیب آذری- کور مادرزاد ۴- داستانی کوتاه نوشته گوگول- خیالی- هاون ۵- حرف فاصله- طرح می‌کشد- آلونک- نت چهارم ۶- پایتخت بحرین- طالع- کاشتنی انفجاری ۷- بیهوده- کلیسای قدیمی اصفهان- منفعت ۸- کنایه از کار بیهوده‌کردن است ۹- درست‌دانستن سخن یا عملی- شوره‌زار- سمت چپ ۱۰- دومین مهره گردن- سقف فروریخته- کلاه ایمنی ۱۱- هواپیمای سریع‌السیر- صدای خنده بلند- از سبزی‌های خوراکی معطر- ویتامین محلول در چربی ۱۲- همسرگزیده- پیشانی- لوس ۱۳- خروج ناگهانی و شدید هوا از ریه- جوش صورت- چسباندن ۱۴- حیله‌گر- محلی- روادید ۱۵- اندیشه- طلق نسوز- عمل جراحی در زایمان غیرطبیعی.

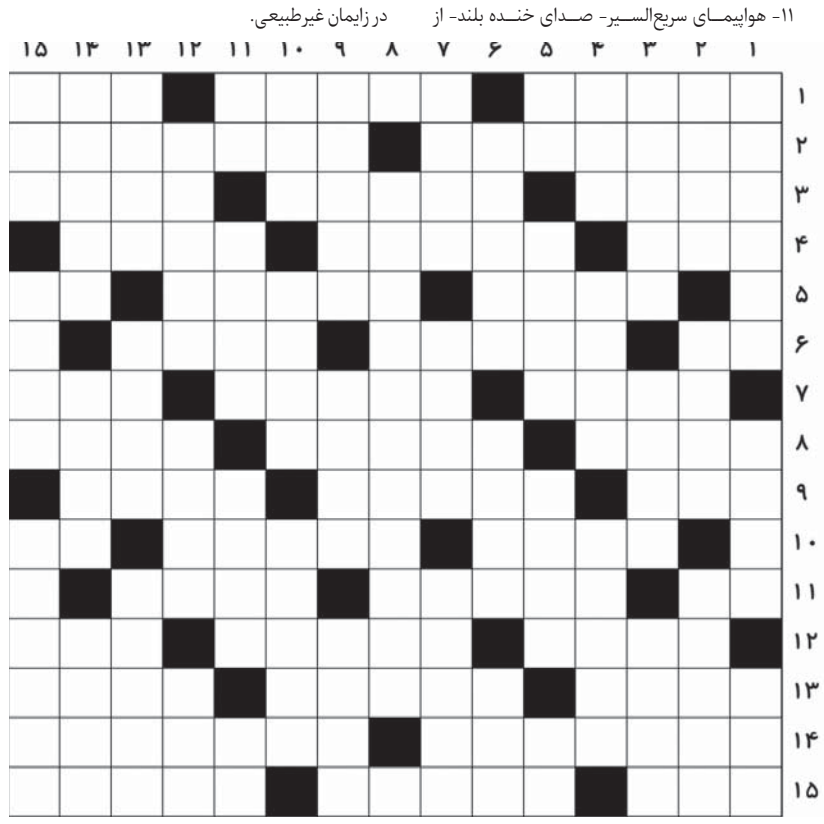

سودوکو سخت ۲۵۱۴

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

	۸		۲			۷		۵
			۸				۲	۱
	۶		۴	۵	۷			
۸				۴		۳		۲
			۳			۹	۱	۴
۱						۵		۶
		۶	۷				۹	
				۹			۴	۷
							۵	۳

حل سودوکو سخت

۳	۴	۱	۶	۲	۹	۵	۷	۸
۹	۵	۶	۷	۸	۳	۴	۱	۲
۸	۲	۷	۱	۴	۵	۳	۶	۹
۱	۳	۹	۵	۶	۲	۷	۸	۴
۷	۸	۵	۹	۳	۴	۱	۲	۶
۲	۶	۴	۸	۷	۱	۹	۳	۵
۵	۷	۳	۲	۹	۸	۶	۴	۱
۴	۹	۸	۳	۱	۶	۲	۵	۷
۶	۱	۲	۴	۵	۷	۸	۹	۳

حل سودوکو ۱۵۱۳

۷	۲	۵	۸	۹	۴	۱	۳	۶
۸	۴	۱	۷	۶	۳	۲	۹	۵
۳	۹	۶	۱	۲	۵	۷	۸	۴
۴	۶	۳	۲	۵	۱	۹	۷	۸
۲	۷	۹	۴	۸	۶	۳	۵	۱
۱	۵	۸	۳	۷	۹	۴	۶	۲
۹	۱	۲	۵	۳	۸	۶	۴	۷
۶	۸	۴	۹	۱	۷	۵	۲	۳
۵	۳	۷	۶	۴	۲	۸	۱	۹

سودوکو ۲۵۱۴

۱		۹		۵		۷		۴
	۶	۷	۴				۳	
۴			۳			۸	۹	
		۴		۹	۸	۳	۵	
۳	۱	۸	۲	۷				۹
		۲	۶				۷	
				۳	۱	۲		۵
۷			۹		۲		۶	
		۳	۵		۴		۱	

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

جدول ۲۵۱۶